www.dobsina.sk www.mestodobsina.sk ročník XI. č. 110 – december 2018

DOBŠINSKÉ NOVINY

mesačník obyvateľov
MESTA DOBŠINÁ

Mikuláša si užili deti aj dospelí

Na 06. december každoročne netrpezlivo čakajú všetky deti, keďže tento deň symbolizuje návštevu Mikuláša a jeho pomocníkov. Inak to nebolo ani v tomto roku, kde si v Dobšinej Mikuláš s čertom vybrali na návštevu ako prvú základnú školu. V spoločenskej miestnosti školy postupne odovzdali balíčky plné sladkých maškŕt, pričom tých, ktorí počas celého roka hnevali napomenuli a tých, ktorí poslúchali pochválili. Obdarovaných sladkými balíčkami od Mikuláša bolo 312 žiakov. Mikuláš navštívil aj štyri triedy materskej školy na ulici SNP a všetky školské zariadenia v meste.

V tento rok Mikuláš s pomocníkom nepoužili konský záprah, lebo v našej oblasti používajú koníky od Správy chovu koní Vyšná Maša, no tá momentálne nemá vhodné kone a iné nie sú na ťahanie zvyknuté, tak Mikuláš s pomocníkom dorazili o 15:30 hod. na plochu námestia peši. Tam ich už čakal húf detí, ktoré Mikuláša spolu s čertom privítali. Na ozvučenom námestí razom zazneli básne a piesne v podaní detí, ktoré si z plne naloženého koša odniesli balíčky plné dobrôt. S ubúdajúcim svetlom a príchodom večera namieril Mikuláš svoju čarovnú palicu na ozdobený vianočný stromček nášho mesta, ktorý sa razom rozžiaril.

Program pre deti ale zďaleka nekončil. Oddelenie kultúry a športu si pre ne pripravilo divadelné predstavenie Divadla hudby z Košíc, ktoré stvárnilo divadelnú rozprávku Koza odratá a jež. Hra plná rozprávkových postavičiek vtiahla do deja každé dieťa, za čo si divadelníci odniesli potlesk. Nezabudlo sa však ani na dospelých, pre ktorých bol pripravený o 16:30 Nordic walking, na ktorom sa zúčastnil aj Mikuláš s čertom, ktorí navodili dobrú náladu.

Text & foto: Juraj Karika

Ďakujem...

Klopeme na srdcia. Sme tu. To sme my Vianoce. Prichádzame k vám a s nami anjeli lásky. Prinášame vám radosť, šťastie a úsmev, čo slzy osúša a rany hojí. Prinášame vám potešenie, porozumenie a nádej. Nádej, že prežijeme spolu chvíle, na ktoré sa nezabúda, že prinášame súcit, lásku, stisky rúk, srdečné objatia a hlavne pokoru, ktorá nám často chýba. Sme tu, Vianoce…

Nech zastaví sa čas, keď zasadneme k slávnostne prestretému stolu a anjeli lásky pohladia naše duše, zotrú slzy z očí a radosť zatrbliece sa v blikote vianočných sviec. Zaznejú slová krásne, ožijú spomienky… Tie smutné sa ukryjú do snehových vankúšov, aby nerušili sviatočnú atmosféru. V túto slávnostnú chvíľu nech láska nevyhasne, nech otvoria sa srdcia, zopnú ruky k nebu a veľké ĎAKUJEM nech zaznie za to, že sme tu a prežívame nádhernú chvíľu spolu so svojimi blízkymi…

Krásne Vianoce všetkým čitateľom DN za redakciu zo srdca želá Mgr. Brnčíková

Vianočný príhovor **primátora mesta Dobšiná**

Vážení občania, Dobšinčania, kamaráti a známi. V tomto našom uponáhľanom svete je potrebné aspoň občas spomaliť, pribrzdiť a uvedomiť si, že okolo nás je toho veľmi veľa čomu je potrebné venovať pozornosť, pohladenie, či aspoň vľúdne slovo. Tohtoročný predsviatočný zhon bol o to väčší, že tu bola opäť prostredníctvom komunálnych volieb možnosť slobodne rozhodnúť o ďalšom napredovaní nášho mesta. Dovoľte mi aj touto cestou poďakovať za vašu priazeň a možnosť pokračovať v začatej práci. Vážim si vaše jednoznačné rozhodnutie, ktoré je pre mňa, ako aj pre celé vedenie mesta obrovskou zodpovednosťou. Ďakujem všetkým kolegom, spolupracovníkom, ako aj každému, kto akokoľvek prikladal v spoločnej práci ruku k dielu a teším sa na ďalšiu. Veľké poďakovanie patrí všetkým občanom za prejavenú dôveru, napriek všetkému tomu predvolebnému „boju“, ktorý v našom meste prebiehal.

Cesta nášho mesta je teda jasná t.j. pokračovať v napredovaní, aby sme na konci tohto ďalšieho volebného obdobia mohli hodnotiť čo najviac pozitívneho a hlavne prospešného pre vás, občanov. Spoločne dokážeme aj nemožné! Držiac sa tohto hesla pevne verím vo výbornú spoluprácu s mestským zastupiteľstvom, tiež s konateľmi našich spoločností, kolegami, ako aj s vami občanmi nášho mesta. Po skúsenostiach z predchádzajúcich rokov nastanú opäť nejaké zmeny, či už organizačné, pracovné, ale aj v riešení ďalších postupov pri realizácii projektov, či rôznych prác pre mesto. Budeme dbať o detailné informovanie občanov, aby sme zamedzili šíreniu dezinformácií, klamstiev, či poloprávd, pretože tento fenomén sa stáva zlou realitou nielen v našom meste, ale celkovo v našej drahej vlasti. Zastavme sa, podajme si ruky, odpustime si nejaké tie nezmyselné žabomyšie vojny a vykročme spoločnou cestou, ktorá na konci prinesie prospech pre všetkých.

Skúsme presvedčiť pesimistov, že nie je všetko stratené, stále je možnosť ako robiť veci lepšie, krajšie, milšie a hlavne bez sporov. V našom okolí je veľa schopných ľudí, veľa dobrých nápadov, ale aj veľa takých, čo už prestali veriť v zmenu. Nedá sa to nikomu ani zazlievať pretože reálnym pohľadom sa veci posúvajú dopredu veľmi pomaličky, ale sa posúvajú dopredu a to je najdôležitejšie. Skúsme sa tešiť aj z drobností, ktoré nám život prináša každodenne popri všetkom tom zhone. Nielen teraz v tento najkrajší čas Vianočný, ale aj v bežné dni darujme vľúdne slová, pomáhajme tým, ktorí to ozaj potrebujú, budujme z nášho mesta oázu pokoja, bezpečnosti a ničím nerušeného spokojného žitia. Viem, že sú to len slová, no ja som presvedčený, že ak budeme všetci tí, ktorí chcú ísť k lepšiemu ťahať za jeden povraz, vytiahneme naše mesto opäť na výslnie. Nech duch týchto najkrajších sviatkov v roku pretrvá až do tých nasledujúcich a potom znovu a znovu až do nekonečna. Vážení občania prajem vám krásne, pokojné, šťastné a veselé prežitie Vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších. Nezabudnime tichou spomienkou a zapálenou sviečkou ani na tých, ktorí už nie sú v našom svete. Nezabudnime ani na zvieratká v lese, či tie naše domáce. Nezabudnime ani na deti, pre ktoré nie je samozrejmosťou darček a nezabudneme ani na tých, ktorí ostali opustení. Do nového roku vám všetkým prajem božie požehnanie a hlavne veľa zdravia, veľa šťastia, veľa lásky, veľa úspechov a veľa dobrých ľudí vo svojom okolí.

Ján Slovák, primátor mesta

Výročie sídliska Rozkvet

V tieni iných udalostí mesta Dobšiná si pripomíname 40. výročie výstavby sídliska Rozkvet. Výstavba sídliska začala v novembri 1978 a bola to bezpochyby jedna z najväčších stavebných investícií v histórii mesta. Sídlisko je postavené na asanovanej časti Jarkovej ulice. Nové bývanie v nej našla v 328 bytových jednotkách od jednoizbových po štvorizbové, takmer pätina obyvateľov mesta. Súčasťou sídliska je ukážková verejná zeleň, športové plochy a donedávna dostatok parkovacích miest.

V minulosti rozsiahla stavebná investícia v histórii mesta bola uskutočnená po veľkých požiaroch v r. 1811 a hlavne 1855. Vtedy vyhorelo viac ako 450 domov väčšinou drevenic. Po tomto požiari mesto vybudovalo dnešné námestie, radnicu a časť dnešnej SNP ulice a parku vyše pomníka. Upravil sa tok Dobšinského potoka a vybudovala sa mestská kanalizačná sieť. Aj v súčasnosti prebieha stavebná výstavba síce v menšom rozsahu, ale dopĺňa požiadavky dnešných potrieb mesta.

Tibor Harmatha

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

november 2018

01. 11. 2018 o 16:30 hod. prijala MsP oznámenie, že pred pohostinstvom na Železničnej ulici prichytili nejakého chlapca na bicykli, ktorý mal byť ukradnutý. Hliadka na mieste preverila miesto, kde si pozorní obyvatelia všimli maloletého, ktorý sa vozil na horskom bicykli. Ten mal patriť pracovníčke zariadenia, ktorej ho ukradli pred dvomi mesiacmi z pred zariadenia. Maloletý 14-ročný občan z SNP ulice sa nakoniec k skutku priznal, uviedol, že šiel okolo zariadenia a keď videl opretý horský bicykel, tak sa chcel povoziť, rýchlo naskočil a ušiel preč, len ho potom asi zabudol dva mesiace vrátiť. Majiteľka sa dohodla s otcom, ktorý bol o konaní syna vyrozumený, na náhrade škody. Vec bola odložená, vzhľadom na vek páchateľa.

02. 11. 2018 o 14:15 hod. prijala MsP oznámenie pracovníčky obchodu na námestí, ktorá uviedla, že pred dvomi dňami v predajni došlo ku krádeži mikiny neznámym mladíkom, ktorý využil moment, kedy sa venovala inému zákazníkovi a s mikinou vybehol z predajne. Teraz strela jedného, ktorý sa podobal na neho, tak na základe toho s hliadkou prezreli kamerový záznam v predajni a identifikovali možného páchateľa. Šetrením ako páchateľ bol zistený 22-ročný občan z miestnej osady, ktorý sa ku krádeži priznal. Menovaný mikinu preplatil, nakoľko k cene si prirátal ešte aj pokutu.

04. 11. 2018 o 11:00 hod. prijala MsP oznámenie v prítomnosti otca od mladistvej z Gočova, ktorá koncom novembra dovŕši 17 rokov. Tá uviedla, že ju dňa 03. 11. 2018 v čase okolo 00:30 hod. v zariadení na SNP ulici, fyzicky napadli dve dievčatá. Poškodená uviedla, že menované 18 a 19-ročné z Dobšinej, do nich strkali a sácali už v zariadení, kde tancovali aj s kamarátkou. Potom vyšli vonku oproti, kde si sadli na lavičky, vtedy prišli opäť k nim menované a znovu ich napadli. Ona dostala facku a keď spadla na zem, obe na ňu skočili, bili ju a ťahali po zemi, až ich rozdelila kamarátka. Tak ušli a zavolali kamaráta, ktorý ich odviezol domov. Za narušenie občianskeho spolunažívania fyzickým napadnutím dvom mladým páchateľkám boli za ich správanie uložené pokuty.

04. 11. 2018 o 16:00 hod. oznámila pracovníčka potravín, že v predajni došlo ku krádeži. Hliadka na mieste zistila 22-ročného občana z Novej ulice, ktorý dostal chuť na sladké a tak si za odev poukladal čokoládové vajíčka, čo si však všimla pozorná predavačka. Postupne u neho hliadka našla 14 ks čokoládových vajíčok. Na oddelení MsP si počas podania vysvetlenia, jeden

pokračovanie str. 3

Na radnici prijali **ocenených darcov krvi**

Obetavosť, ľudskosť a solidarita boli dôvodom stretnutia dňa 11. decembra 2018 v priestoroch historickej radnice mesta Dobšiná. Samospráva nášho mesta verejne ocenila po vzore Slovenského Červeného kríža (SČK) hrdinov z nášho mesta, bezpríspevkových darcov krvi. Oceňovanie darcov prebiehalo za účasti primátora mesta, Jána Slováka, predsedu miestneho spolku SČK, Juraja Kariku a členov Zboru pre občianske záležitosti. Bezpríspevkoví darcovia krvi svojim rozhodnutím pomáhať ľuďom v tej najťažšej chvíli preukázali svoju ľudskosť a nezištnosť. Darcovstvo má svoju tradíciu, má svojich stálych darcov, ktorí k tomu vedú aj svoje potomstvo a príbuzných. Inak tomu nie je ani v našom meste, kde v tomto roku deväť občanov pravidelne pomáha iným tým

najvzácnejším darom života.

V celom okrese nájdeme dovedna 115 ocenených záchrancov života a v našom meste sú držiteľmi vzácnych ocenení títo občania: Bronzová plaketa: Marek Klementík, Jozef Gorej. Strieborná plaketa: Peter Žori. Zlatá plaketa: Róbert Mol, Zdeněk Rupp, Jaroslav Plačko. Diamantová plaketa: Pavol Majerík, Vladimír Lenkey. Medaila Kňazovického: Ján Lipták. Primátor Dobšinej a zástupca SČK preto verejne vyslovili vďaku za humánny čin darcov, ktorí sa okrem pozornosti od samosprávy v závere podujatia podpísali do Pamätnej knihy mesta Dobšiná.

Text & foto: Red. JK

Informačné tabule o histórii aj ochrane prostredia

Vážení spoluobčania, dovoľte mi na sklonku pracovného roka 2018 poďakovať sa všetkým ľuďom, ktorí sa pričinili akoukoľvek formou k dobrému hospodárskemu výsledku našej mestskej spoločnosti. Želám všetkým, aby ich aj v posledné dni obchádzali pracovné úrazy pri ťažkej práci v lese a aby si užili spokojné a ničím nerušené vianočné sviatky v kruhu svojich najbližších v zdraví a šťastí. Ďakujem našim obchodným partnerom a živnostníkom za korektné vzťahy, mestu Dobšiná, valnému zhromaždeniu, ako aj bývalým poslancom a členom DR za konštruktívne riešenie všetkých problémov, ktoré tento pracovný rok priniesol.

Predchádzajúce roky boli spojené s obrovskými výrobnými úlohami, ktoré sa odvíjali od spracovania náhodných kalamitných ťažieb, ktorými sa úmerne zvyšovali aj leso-pestovateľské opatrenia. Práve rok 2018 je zlomovým rokom, kedy dochádza k ukončeniu spracovania kalamít na viacerých lesných obvodoch a začíname sa dostávať do pozície, keď musíme do lesa viac vložiť, ako z neho brať úžitky.

Som nesmierne rád, že za posledné roky naša spoločnosť vytvárala pre vlastníka Mesto Dobšiná veľké hodnoty a podporili sme desiatky kultúrnych, športových, či spoločenských aktivít. Podľa možností sme pomáhali skoro všetkým inštitúciám, združeniam, klubom, či cirkevným spolkom. Snažili sme sa taktiež zveľaďovať nám zverený majetok a aj majetok, ktorý bol v okolí sídla spoločnosti zanedbaný. Aj preto sme sa spoločne všetci zamestnanci ML pred niekoľkými rokmi rozhodli svojpomocne upraviť zdevastovaný park pri križovatke ulíc: SNP, Nová a Záhradná. Celé obdobie sa o tento park staráme a tohto roku sa nám podarilo do parku postupne osadiť niekoľko veľmi vzácnych artefaktov z našej baníckej histórie. Do parku boli osadené aj dve konštrukčne veľmi zaujímavé informačné tabule, súčasťou ktorých sú aj lavičky, na ktorých si budú môcť najmä starší ľudia oddýchnuť. Pripravili sme pre okoloidúcich pútavé a graficky veľmi pekne spracované informačné tabule, ktoré sú venované zvyšovaniu prírodoochranárskeho povedomia občanov a historickým zvláštnostiam širšieho okolia Dobšinej.

Prvá tabuľa s názvom „LES NIE JE SMETISKO“ ukazuje reálnou formou pomocou rôznych predmetov, ako dlho sa musí príroda „trápiť s ich rozkladom“, druhá s názvom „NEMÍ SVEDKOVIA DOBŠINSKEJ BANÍCKEJ HISTÓRIE“ vám umožní načrieť do mapových podkladov nášho okolia a spoznať lepšie spôsoby, akými boli v našom regióne vyznačované banské polia podľa rôznych vlastníckych vzťahov. Chcel by som sa poďakovať za materiálnu a ideovú spoluprácu pri vytvorení týchto monumentov Ing. Pavlovi Vozárovi, Števovi Polgárimu, RNDr. Ondrejovi Rozložníkovi, Ing. Michalovi Neubauerovi, Radovi Žorimu a teším sa zároveň na ďalšie pripravované projekty, o ktorých vás onedlho budeme informovať. Na záver prajem všetkým obyvateľom nášho mesta a čitateľom DN veselé Vianoce a šťastný nový rok.

Marcel Kollárik,
konateľ ML Dobšiná, foto: JK

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

dokončenie zo str. 2

člen hliadky všimol hrču v nohaviciach na stehne vzadu, kde nakoniec menovanému ešte našli 0,7 l hranatú fľašu slivovice. Tovar bol vrátený do predajne a vynaliezavému zlodejovi sa ušla pokuta.

15. 11. 2018 v čase o 16:30 hod. počas hliadkovej činnosti hliadka na sídlisku pristihla 35-ročnú občianku z Hronskej ulice, ktorá si rozbaľovala nákup zakúpený v predajni a obal z neho pokojne zahodila na chodník. Hliadka vysvetlila menovanej, že na to slúžia koše a pre lepšie zapamätanie si priplatila pokutu.

24. 11. 2018 v čase o 23:45 hod. oznámila telefonicky obyvateľka Dobšinej, že sú na rodinnej oslave u rodičov a jej brat si trocha vypil a teraz vystrája. Vyhrážal sa bitkou aj zabitím najprv svojej družke a teraz aj jej a má obavu, aby im neublížil, nakoľko je dosť agresívny a nie je to po prvýkrát. Na miesto sa dostavila hliadka spoločne s hliadkou OOPZ, ktoré vec preverili, kde k fyzickému útoku na osoby nedošlo, vec realizuje OOPZ.

30. 11. 2018 o 15:00 hod. oznámil obyvateľ Severnej ulice, že mu deň predtým v čase medzi 22 a 23 hod. nejaký vodič vrazil do oplotenia rodinného domu a z miesta ušiel preč. Hliadka na mieste preverila udalosť, kde zistila poškodenie oplotenia motorovým vozidlom, nakoľko v danom prípade sa jedna o udalosť v súvislosti s premávkou na pozemnej komunikácií, bola vo veci vyrozumená Polícia, ktorá danú vec realizuje.

Michal Gergoš, náčelník MsP

Novozvolený primátor a poslanci sa ujali funkcií

V priestoroch divadelnej sály kultúrneho domu sa dňa 03. 12. 2018 o 16:00 hod. zišlo nové vedenie mesta Dobšiná pozostávajúce z primátora a jedenástich mestských poslancov. V úvode zasadnutia dostala slovo predsedníčka miestnej volebnej komisie Bc. Jarmila Liptáková, ktorá zrekapitulovala výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí. Po následnom slávnostnom zložení sľubu novozvoleného primátora a poslancov sa stalo zloženie Mestského zastupiteľstva v Dobšinej právoplatným a uznášaniaschopným pre ďalšie úkony. Novovymenovaný primátor, Ján Slovák, navrhol program, ktorého prvým bodom bolo poverenie výkonom svojho zástupcu. Zástupkyňou primátora sa stala MUDr. Ingrid Gallová. Ďalej boli vymenovaní aj členovia Mestskej rady, kde sa jej členkou zo zákona stala MUDr. Ingrid Gallová a ďalej Juraj Floch a Jozef Gorej.

Pri Mestskom zastupiteľstve pracujú aj komisie, ktoré majú svojich predsedov z radov poslancov. Dovedna bolo určených 6 komisií a budú ich viesť: Finančná komisia – MUDr. Ingrid Gallová a členka komisie Ing. Janka Kračunová, Komisia správy majetku, bytov a životného prostredia – Ing. Miriam Vlčeková a člen komisie Jaroslav Krupár, Komisia pre riešenie regionálnej, sociálnej a rómskej problematiky, verejného poriadku a škôd – Juraj Floch a člen komisie Martin Lipták, Komisia školstva, telovýchovy, športu a kultúry – Jozef Gorej a člen komisie Karol Horník, Komisia odborno-technická, výstavby a podnikateľskej činnosti – Radovan Žori a členka komisie Iveta Deliová, Osobitná komisia, ktorá pozostáva z členov: Iveta Deliová, Ján Hudák a Martin Lipták.

Primátorovi mesta vyplýva z funkcie aj úloha sobášiaceho a ďalšími sobášiacimi sa stali MUDr. Ingrid Gallová, Jozef Gorej, Ing. Miriam Vlčeková, Karol Horník. V súlade so zákonom NR SR č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších zmien a doplnkov bol schválený aj mesačný plat primátora mesta Dobšiná, ktorý je súčinom mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve a násobku podľa § 4 ods. 1, ktorý je 2,60 s platnosťou od 04. 12. 2018 až do opätovného prerokovania platu mestským zastupiteľstvom. Jedná sa podľa počtu obyvateľov o zákonom stanovený minimálny plat 2481€ mesačne v hrubom (v čistom 1781€ pri neuplatnení nezdaniteľnej čiastky), ktorý nebol nijako navýšený, pričom poslanci môžu schváliť podľa zákona až jeho 60% navýšenie.

„Chcem sa poďakovať za dôveru, ktorú ste mi vložili do rúk, aby toto mesto mohlo pokračovať v tom, v čom začalo. Pevne verím, že novozvolený kolektív poslancov je prínosom pre naše mesto a budeme ďalej napredovať a spoločnými silami riešiť všetky problémy, ktorých je v našom meste neúrekom. Toto volebné obdobie bude obdobím dokončenia projektov a dofinancovania vecí, ktoré sme začali riešiť v predchádzajúcom volebnom období. Rád by som ho nazval obdobím chodníkov a ciest, pretože už z jari sa nám podarí vyasfaltovať dve ulice a takto by sme radi pokračovali aj s ďalšími ulicami, aby naše mesto vyzeralo čoraz lepšie a samozrejme pokúsime sa vytvoriť čo najviac pracovných miest," vyslovil primátor mesta Dobšiná, Ján Slovák, vo svojom záverečnom príhovore.

Text & foto: Juraj Karika

Žiaci ZŠ v Dobšinej sa zapojili do 9. ročníka česko-slovenského projektu

Cieľom česko-slovenského projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a osemročnými gymnáziami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Do tohoto zaujímavého projektu sme sa zapojili so žiakmi ZŠ v Dobšinej, aby sme nadviazali spoluprácu a kontakty s pridelenou Základnou školou vo Veľkom Krtíši. Tiež sme chceli tento projekt využiť na poznávanie histórie, kultúry, regionálnych zvykov či života žiakov vo Veľkom Krtíši. Vieme, že človek by nemal zabudnúť na korene a kultúru našich predkov a toto poslanie chceme vštepiť aj našim žiakom.

Naši žiaci, počas krásnych jesenných popoludní, prišli do spoločenskej miestnosti našej základnej školy. Prečítali si svoju obľúbenú knihu, ktorú našli na poličke vo svojej izbe, alebo si požičali knihu zo školskej knižnice. Niektorí žiaci pri tvorbe využili aj poznatky nadobudnuté z dobrodružno – náučných kníh „Slovensko – krajina plná tajomstiev." Zároveň si deti zaspomínali na mapovanie kultúrneho a historického dedičstva s autorkou projektu Slovensko – krajina plná tajomstiev Lenkou Šingovskou. A na spoločnú exkurziu zameranú na nácvik čítania s porozumením a rozvoj čitateľskej gramotnosti v Betliari a Krásnej Hôrke.

Na základe prečítaného textu vytvorili záložku do knihy, na ktorej ľubovoľnou technikou stvárnili tému česko-slovenského projektu Rozprávky, bájky, povesti a príbehy nepoznajú hranice. Zrazu sa miestnosť zmenila na zázračný ateliér. Malí čitatelia kreslili, lepili, maľovali, písali... A odrazu v rukách držali krásne tvorivé a originálne dielka – záložky. Dedičstvo našich predkov, ktoré tu zanechali, ožilo v podobe pekných záložiek. Prostredníctvom nich tak odovzdali odkaz svojím novým kamarátom. Týmto projektom sme sa snažili žiakov presvedčiť o tom, že čítanie kníh je úžasná „vec."

Mgr. Marína Krivanská,
Mgr. Jurina Šmelková

Nové detské dopravné ihrisko napomôže k vyššej bezpečnosti

Koncom roka 2017 bola mestu Dobšiná schválená dotácia zo štátneho rozpočtu na financovanie projektu v oblasti prevencie kriminality vo výške 20 000 € poskytnutá z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na projekt s názvom: „Detské dopravné ihrisko v Dobšinej – prostriedok zvýšenia bezpečnosti v meste“. Zámerom projektu je vytvoriť na ploche mestského parku pri Ul. SNP v centre mesta plnohodnotné moderné detské dopravné ihrisko s využitím na výučbu dopravnej výchovy a preventívno-výchovné aktivity v oblasti pravidiel cestnej premávky s možnosťou uplatňovania získaných teoretických vedomostí formou prednášok, praktických cvičení a ukážok priamo v areáli ihriska, pripravovať deti na samostatný zodpovedný pohyb v cestnej premávke, naučiť ich rešpektovať a dodržiavať pravidlá cestnej premávky v roli chodca, pri jazde na bicykli, korčuliach, kolobežke, či v roli potencionálneho vodiča motorového vozidla.

Z realizácie projektu dopravného ihriska.

Praktický výcvik bude realizovaný pod dohľadom učiteľov z predškolských a školských zariadení, taktiež pod dohľadom Mestskej polície a Polície SR. Ihrisko bude tiež prístupné aj širokej verejnosti. Realizáciou projektu prispejeme k skrášleniu centra nášho mesta a zároveň skvalitneniu ponuky priestorov pre zmysluplné trávenie voľného času detí a mládeže v meste, prípadne aj občanov z blízkeho okolia, čím dôjde k eliminácii rizikových faktorov ovplyvňujúcich vznik sociálno-patologických javov v meste a spoločnosti, zvyšovaniu bezpečnosti a predchádzaniu úrazom a nehodám na cestách, najmä zo strany chodcov a cyklistov, zvyšovaniu bezpečia obyvateľov a návštevníkov.

Oslovili sme primátora mesta Dobšiná, Jána Slováka, ktorý nám prezradil viac zo samotných príprav výstavby a realizácie projektu: „Som veľmi rád, že vzniká ďalšia skrášlená plocha v našom meste, ktorá bude mať využitie pre naše deti, či už prostredníctvom akcií materských škôl, základných škôl, CVČ a podobne. Tento priestor bude samozrejme slúžiť aj pre širokú verejnosť nielen ako detská zóna, ale aj ako parková oddychová zóna s lavičkami. Park bude osvetlený verejným osvetlením a zabezpečený kamerovým systémom. V ďalšej etape v rámci finančných možností mesta bude dobudovaný maličký amfiteáter, ktorý by tak isto slúžil na aktivity detských organizácií, škôl, ale aj napríklad na malé vonkajšie koncerty, či dokonca aj v súčasnosti veľmi obľúbené sobáše v exteriéri.“

Novovybudované dopravné ihrisko bude názornou ukážkou reálnych situácií v cestnej premávke. V rámci tohto projektu budú realizované nasledovné aktivity: úprava terénu – odstránenie pôvodného asfaltu, výkopové práce; natiahnutie asfaltového povrchu a pokládka dlažby na realizáciu komunikácii (cestičiek a chodníkov), realizácia a inštalácia verejného osvetlenia v počte 4 ks, osadenie zvislých dopravných značiek a vodorovné dopravné značenie.

Začiatok realizácie samotných stavebných prác bol oproti plánovanému harmonogramu posunutý z dôvodu organizovania športového podujatia XXXV. ročník ME PAV Dobšinský kopec 2018 a posúdenia aktuálneho stavu drevín odbornými pracovníkmi na mieste realizácie projektu, nakoľko v miestnom parku došlo v júni tohto roku k samovoľnému pádu stromu následkom degradácie jadra hubami. Vo vypracovanom odbornom posudku bol navrhnutý výrub ťažko poškodených stromov a ozdravných ošetrení stromov s výrazným zhoršením zdravotného stavu ostatných hodnotených drevín. S realizáciou projektu nebolo možné začať skôr, nakoľko práce spojené s výrubom ťažko poškodených stromov, ako aj s redukciou sekundárnych korún všetkých stromov v parku vzhľadom na ich zlý zdravotný stav prebiehali v mesiacoch september a október.

Bc. D. Chovancová, foto: Juraj Karika

Projekt bol finančne podporený Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

Deň študentstva strávili v Bešeňovej

Gymnázium Dobšiná je škola, ktorá má v meste dlhú históriu, veď má úctyhodných 61 rokov. Za ten čas v nej zmaturovalo mnoho dnes už významných, úspešných ľudí. Z maturantov Gymnázia v Dobšinej sa stávali poslucháči rôznych vysokých škôl a po štúdiách sa mnohí z nich domov nevrátili, ale mnohí sa vrátili. Tu žijú, pracujú a vychovávajú svoje deti, z ktorých mnohé sa znova stávajú študentmi nášho dobšinského gymnázia.

Súčasní študenti Gymnázia v Dobšinej majú aktívnu študentskú radu. Jednou z jej úloh je spestriť a zatraktívniť študentské roky podľa želaní svojich spolužiakov. Tohtoročný Deň študentstva si zaželali osláviť na nevšednom mieste. Vybrali sa do Vodného Parku Bešeňová. Uskutočniť tento výlet bolo veľmi náročné, hlavne finančne, ale štedrosť úspešného podniku v meste, Mestských lesov Dobšiná pomohla uhradením veľkej časti cestovných nákladov. Potom sa už dalo ísť sa vyšantiť, tešiť sa celý deň vo vode, z vody a s vodou.

Všetci si uvedomujeme, že bez finančnej podpory by mnohé deti nezažili takýto atraktívny, aktívny, zábavný, zapamätateľný deň. Pre deti z Dobšinej a okolia je vzácnosťou návšteva vodných atrakcií, je to aktivita, ktorá v našom okolí chýba. Ďakujeme za finančnú podporu a pochopenie Mestským lesom Dobšiná, spol.s.r.o.

Študenti Gymnázia v Dobšinej

Na predvianočnom stretnutí baníci oslávili 335. výročie spolku

Banícke združenie v Dobšinej, ktoré mnohí poznajú pod názvom Bruderschaft, oslávilo tento rok presne 335 rokov od jeho založenia (21. septembra 1683), pričom z dostupných materiálov vieme, že združenie malo vždy humánny charakter. V jeho začiatkoch a neskorším založením bratskej pokladnice – Bruderlady (1859) združenie pomáhalo baníkom v chorobe, alebo ich rodinám pri nešťastiach. Za zrod združenia sa defakto považuje ustanovenie Poriadku pre bane a hámre, ktorý predstavuje ojedinelý verejný dokument. Celý poriadok má úvodnú časť a záverečnú časť s 31 ustanoveniami. Práve tento poriadok prečítal predseda Ing. Michal Neubauer (Brudervater – otec združenia) vo svojom príhovore dňa 08. 12. 2018 v reštaurácii Tri ruže na slávnostnom predvianočnom stretnutí pri príležitosti 335. výročia založenia baníckeho združenia Bratstvo – Bruderschaft.

Podľa terajších zvyklostí môže byť členom Bratstva každý obyvateľ Dobšinej, aj keď nie je baník, a tak sa organizácia rozrástla na súčasných 80 členov. Na tomto predvianočnom stretnutí bolo ocenených pri príležitosti výročia združenia aj 16 osobností, ktoré sa pričinili o rozvoj baníctva a za dlhoročnú prospešnú činnosť v združení. Ako nám povedal pán Stanislav Grančák, podpredseda baníckeho združenia Bratstvo – Bruderschaft v Dobšinej: „je to naše tretie predvianočné stretnutie, ktoré podporuje dobré vzájomné vzťahy medzi členmi a tiež je aj priestorom na výmenu informácií, ale tiež hodnotenia uplynulého roka. Je tu však aj priestor na zábavu, spev tradičných baníckych piesní a dodržiavanie odkazu zvyklostí našich predkov v dobrej atmosfére.“ Práve o spev medzi inými aj Baníckej hymny sa postarali členovia spevokolu Jednoty dôchodcov v Dobšinej a hudobná formácia miestnych hudobníkov. Banícke združenie Bruderschaft je tak najstarší banícky spolok na Slovensku a dodnes uchováva banícke tradície, ktoré sú úzko späté s históriou a identitou mesta Dobšiná.

Text & foto: Juraj Karika

Vianočnú náladu umocnili **Mrázikom**

Dňa 06. 12. 2018 zavítal Mikuláš aj do domčeka OZ Detstvo deťom v sprievode čerta, anjela ba aj mrázika, ktorých prilákali zvesti o príjemnom popoludňajšom posedení, ktoré sa nieslo v znamení vystúpenia detí divadelného krúžku pod vedením terénneho sociálneho pracovníka, Mgr. Matúša Gala a jeho kolegýň z TSP a TP. Na začiatku programu venovali deti Mikulášovi pásmo básní a vinšov, jadrom programu bolo divadelné predstavenie vianočnej rozprávky Mrázik, na ktorej deti pracovali mesiac, aby ju priniesli do domčeka OZ Detstvo deťom, no neskôr aj do Zariadenia opatrovateľskej služby v Dobšinej, no tiež do Rejdovej. Na záver programu v pesničke popriali deti všetkým šťastné a veselé Vianoce. Nechýbal ani program mamičiek a detí. Domček rozozvučali vianočné piesne a básne aj celkom najmenších detí, ktoré boli odmenené aj malými balíčkami.

OZ Detstvo deťom a TSP mesta Dobšiná

Amatérski fotografi si zasúťažili

Centrum voľného času v Dobšinej zorganizovalo už šiesty ročník fotografickej súťaže, v tomto roku na tému „MILUJEM“. Téma bola voľnejšia, fotografi fotili to čo milujú, či už to boli ich blízki, zvieratká, príroda, mesto, výlety, hračky a mnoho ďalšieho. Súťaže sa zúčastnilo 38 fotografov s 96 fotografiami, vo veku od 6 do 70 rokov.

Odborná porota zložení Mgr. Jana Krišáková, Mgr.art. Anna Hutníková a Vladimír Václavík mala ťažkú úlohu vybrať tie najkrajšie zábery. Výstava fotografií a ocenenie najlepších fotografov sa konalo 21. 11. 2018 v Kultúrnom dome v Dobšinej. Výstava záberov, ktoré si návštevníci mohli pozrieť trvala do 28. 11. 2018.

Ocenení fotografi: Kategória deti: 1. miesto – Janka Liptáková, 2. miesto – Janka Lachová, 3. miesto – Viktória Graffová, 4. miesto – Karolína Klementová. Kategória dospelí: 1. miesto – Marta Hutníková, 2. miesto – Jana Hatvaníková, 3. miesto – Juraj Karika, 4. miesto – Bc. Slávka Horváthová. Cena riaditeľky ZUŠ: Daniel Chmelo. Cena riaditeľky CVČ: Miroslav Herčka. Víťazom srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalšie skvostné fotografie v budúcnosti.

Ing. Mária Rybárová

Spomienky na povstalecké Vianoce v Dobšinej

Členovia základnej organizácie Zväzu protifašistických bojovníkov (ZO SZPB) v Dobšinej, ktorá združuje 43 členov sa v herni kultúrneho domu zišli dňa 05. 12. 2018, aby si pripomenuli obdobie Vianoc v tomto meste počas povstania. O tom, že nešlo o formálne prepojenie Dobšinej do odboja svedčí aj fakt, že priamo tu sídlil Okresný revolučný výbor, ktorý dokonca vydával na cyklostroji časopis s názvom Náš boj. V meste mali svoj veliteľský štáb aj 12. a 15. prápor z 2. taktickej skupiny povstaleckej armády. Počas septembra a októbra 1944 tu pôsobila dokonca aj vojenská poľná nemocnica, ktorá poskytla záchranu 250 povstaleckým vojakom.

Aké to však v Dobšinej bolo práve počas Vianoc? To nám prezradil predseda ZO SZPB pán František Novotný, ktorý dlhoročne pôsobil aj vo funkcii kronikára mesta. „Presne 22. decembra 1944 bolo v Dobšinej počuť silné detonácie, až sa triasli domy. Zapríčinili to bomby zhodené z lietadiel, ktoré prileteli od severu. Ľudia utekali do verejných úkrytov z obavy, že sa lietadlá vrátia. Bomby dopadli vyše a niže nášho mesta, našťastie neprišlo k stratám na životoch, no k veľkým škodám na majetku. Aj okolo Nového roka bola situácia vážna. Maďarské vojská a ich velitelia sa udomácnili v príbytkoch obyvateľov a tam si užívali aj Vianoce a Nový rok."

Obyvatelia Dobšinej začali cítiť úľavu až 27. januára, no snehu bolo nadmieru veľa a vojská sa nemohli dostať cez Čuntavu na Hron, ani po ceste na Stratenú. Viac sa preto usilovali dostať na juh, kde predpokladali priaznivejšie podnebie. Od Vyšnej Slanej sa cez Farbiarku zakrátko dostali do Dobšinej vojská rumunských vojakov, ktorí boli pod velením ruských veliteľov a ráno sa už v meste začali slobodné oslavy. Mnohí členovia ZO SZPB v Dobšinej na tomto stretnutí vyrozprávali aj neopakovateľné osobné príbehy o tom, ako trávili Vianoce vo svojich rodinách počas príprav povstania a tiež v období oslobodenia mesta.

Text & foto: Juraj Karika

Vianočné stretnutie **Karpatskonemeckého spolku**

Stalo sa už tradíciou, že sa pred Vianocami stretávajú členovia a sympatizanti Karpatskonemeckého spolku v Dobšinej. Bolo tomu tak aj 09. decembra 2018, kedy sa o 14-nástej hodine znovu zišli v priestoroch reštaurácie Tri ruže. Sladké pochúťky a príhovor v bulleenerčine, ktorý predniesol RNDr. Ondrej Rozložník, navodili uvoľnenú, predvianočnú atmosféru tohto stretnutia. Na vianočnom stretnutí Buleenerov nechýbal ani pestrý program, o ktorý sa postarali piesňami členky spevokolu Jednoty dôchodcov v Dobšinej a s básňami potešili nejedno ucho žiačky základnej školy. Zakrátko na to, sa reštauráciou rozozvučali vianočné melódie a spev známych vianočných kolied v nemčine, čo ešte viac umocnilo atmosféru tohto stretnutia. Karpatskonemecký spolok v Dobšinej združuje 96 členov a jeho poslaním je priblížiť tradície, zvyklosti a predovšetkým reč pôvodných obyvateľov nášho mesta. Buleenerčinou hovorí podľa posledných zistení 20 členov organizácie, ktorí sa jazyk snažia zachovať aj vo forme nahrávok, prekladov a publikácií.

Text & foto: Juraj Karika

R. Gdovin: **Dilema lásky**

68 Požehnaný Pán, Boh Izraela, lebo navštívil a vykúpil svoj ľud 69 a vzbudil nám mocného Spasiteľa v dome svojho služobníka Dávida, 70 ako oddávna hovoril ústami svojich prorokov, 71 že nás oslobodí od našich nepriateľov a z rúk všetkých, čo nás nenávidia (Evanjelium podľa Lukáša 1, 68–71)

Milí priatelia! V cirkevnej terminológii sa objavuje viacero cudzích slov, ktoré nemajú slovenský pôvod. Je dobré im rozumieť, pretože nám niečo dôležité chcú povedať. Jedno z nich je aj slovo „advent". Pochádza z latinčiny a znamená: „príchod". Chce sa tým povedať to, že niekto sa k nám hodlá prísť.

Keď ku nám niekto má prísť na návštevu, za normálnych okolností spravíme všetko preto, aby sa u nás návšteva dobre cítila. Poupratujeme, aby bolo čisto. Nakúpime potraviny, aby sme hosťovi mali čo ponúknuť. Takýmto spôsobom si ho chceme uctiť a preukázať mu, že jeho príchod k nám je pre nás dôležitý, že si to vážime.

Adventné obdobie ako aj blížiaci sa Vianočný čas našu pozornosť sústreďuje na to, že k nám na návštevu neprichádza hocikto. Nie je to iba dobrý kamarát, kolega z práce alebo rovno môj šéf vo firme, v ktorej pracujem. Ku nám prichádza Pán všetkých pánov a Kráľ všetkých kráľov. Sme poctení samotným Božím Synom. A to si vyžaduje náležitú prípravu! Aj preto kresťanská cirkev v tomto čase zintenzívňuje duchovný, náboženský život. Po cirkevných zboroch sa robia adventné večerné služby Božie, organizujú sa adventné koncerty, modlitebné týždne, vo vyššej intenzite sa prisluhuje sviatosť Večere Pánovej (eucharistie) ... Veď ide o to, aby sme sa dobre pripravili...

Ako sa teda čo najlepšie pripraviť na príchod tej najvzácnejšej návštevy? Určite je dobré si doma poupratovať. No ešte lepšie je „poupratovať" si vo svojom živote. Vo svojich vzťahoch – a to tak k ľuďom ako aj k Pánu Bohu. Poupratovať si vo svojich prioritách, poupratovať si vo svojom hodnotovom rebríčku. Je to nanajvýš vhodný čas na to urobiť si sebareflexiu, analýzu vlastného života a pýtať sa: Načo som tu? Kvôli čomu žijem? Čo chcem dokázať? Aké sú moje životné priority? Na čom mi skutočne záleží? Čo chcem, aby po mne ostalo?

Ako sa teda čo najlepšie pripraviť na príchod tej najvzácnejšej návštevy? Možno aj tak, ako staručký kňaz Zachariáš, ktorý vyslovil vyššie citované slová pred 2000 rokmi. Tak, že budeme žehnať Bohu, ktorý prichádza, aby vykúpil svoj ľud. To znamená: naše srdcia i mysle budú naplnené vďačnosťou za to, že náš Boh o nás stojí. Nevzdal sa nás, ani nás nezavrhol. Stále sme Jeho ľudom, Jeho synmi a dcérami. Žehnať Bohu, to nie je nič iné ako byť si vedomý toho, že sami sa spasiť, zachrániť pre večnosť, nemôžeme. Toto pre nás mohol urobiť iba Boh. A On to aj spravil – vykúpil svoj ľud 69 a vzbudil nám mocného Spasiteľa v dome svojho služobníka Dávida, 70 ako oddávna hovoril ústami svojich prorokov, 71 že nás oslobodí od našich nepriateľov a z rúk všetkých, čo nás nenávidia.

Milí priatelia, z čoho nás to vlastne bolo treba vykúpiť? Predovšetkým z hriechu a jeho moci. Predstavte si to tak, že hriech – to je akoby náš dlh, ktorý máme voči Pánu Bohu. S každým novým hriechom náš dlh voči Bohu narastá. S dlhmi je to tak, že ich treba splácať. Nikto z nás, ľudí, však nie je v stave splatiť stále narastajúcu dlžobu svojho hriechu.

A preto sa Boh rozhodol pre iné riešenie. Toto riešenie bolo predpovedané dávno predtým, než sa to stalo, Božími prorokmi. A tak Boh na svet posiela svojho verného služobníka i Syna v jednej osobe. On nikdy hriechu neučinil a Ísti nebolo v Jeho ústach. Tak o Ňom čítame v Písme svätom. Kresťanská cirkev tohto dokonalého Božieho služobníka a Syna spoznáva v osobe Ježiša z Nazaretu. Nuž a tento Ježiš robí so svojim nebeským Otcom akoby dohodu: Zástupne na seba berie všetok hriech všetkých ľudí, všetkých čias a celého univerza. Takáto zástupná obeť má pritom v Božích očiach vysokú cenu. Veď sa tu ako obeť ponúka niekto, kto by zomrieť vôbec nemal, pretože si to ako jediný vôbec nezaslúžil.

Boží Syn, Pán Ježiš, samého seba ponúka Bohu, svojmu Otcovi ako obeť zmierenia. To všetko preto, nakoľko odplata za hriech je smrť. Nakoľko však Boh netúži po smrti človeka, pretože ho miluje, radšej nechá na kríži zomrieť svojho vlastného Syna, ktorého však miluje tiež... Božia dilema tak spočíva paradoxne v láske. Stojí tu láska k svojmu Synovi oproti láske voči nám, hriešnikom. My dnes už vieme, ako túto dilemu lásky Boh vyriešil, ktorej láske dal vtedy Boh prednosť. Radšej sa vzdal svojho Syna, len aby nemusel prísť o nás. Radšej stratil svojho milovaného Syna, len aby nemusel stratiť nás ...

Advent ako obdobie pred Vianocami, ako aj samotný čas Vianočných sviatkov, je tak mimoriadne vhodným časom na to, aby sme opäť nanovo precítili veľkosť Božej lásky k nám, strateným hriešnikom. Je to nanajvýš vhodný čas na to, aby sme Bohu prejavili svoju vďačnosť za vykúpenie a záchranu, ktorej sa nám dostalo. Aby sme si uvedomili, že Kristus Pán na tento svet neprišiel kvôli sebe. Prišiel sem kvôli tebe i mne. Prišiel sem osobne kvôli nám, kvôli našim hriechom. Prišiel sem, aby nás urobil spravodlivými v Božích očiach, pokiaľ vo viere prijímame Jeho obeť, pokiaľ sa s ňou skrze vieru stotožňujeme. Neprišiel sem, aby samému sebe niečo dokazoval. Prišiel, aby nám, ľuďom, ukázal, ako veľmi nás Boh miluje.

Prajem vám, drahí priatelia, aby ste túto pravdu Písma svätého smeli v celej jej hĺbke nanovo prežiť aj počas tohoročného adventu a Vianočných sviatkov. A to tak vo svojich životoch ako aj vo vašich rodinách. Keď toto dokážeme, potom to bude tá najlepšia príprava na Toho, ktorý k nám prichádza.

Mgr. Rado Gdovin,
evanjelický zborový farár v Dobšinej
– senior Gemerského seniorátu

Naši žiaci úspešní v stolnom tenise

Dňa 17. 11. 2018 sa v telocvični Základnej školy v Dobšinej uskutočnilo 3. kolo, 2. ligy SPIŠ – Gemer v stolnom tenise žiakov, ročník 2018/2019. V 2. lige SPIŠ – Gemer bojujú o celkové prvenstvo jednotlivci a 7. družstiev z oboch okresov.

Už 2. rok hrá v 2. lige aj družstvo Mestského športového klubu Dobšiná – stolný tenis. V tomto ročníku sa naplno začína prejavovať systematická práca vedenia klubu a trénera p. Milana Lenkeya. Výsledky žiakov robia radosť nielen klubu, mestu Dobšiná, ale aj celému okoliu.

V celkovom poradí po 3. turnajoch je na delenom 1. mieste s rovnakým počtom bodov 114, hráč MŠK Dobšiná Roman Červenák, 3. priečka patrí Martinovi Červenákovi a na 6. mieste je František Červenák. Kristína Horká je na 39 mieste, z 54 hráčov a hráčok, hrajúcich 2. ligu, pretože odohrala iba jeden stolnotenisový turnaj pre chorobu. Družstvo žiakov MŠK Dobšiná je na 1. mieste aj v súťaži družstiev. Po polovici súťaže sú výsledky veľmi dobré.

Do budúcna si treba želať, aby títo žiaci mali aj svojich nástupcov, ktorý by šírili dobré meno dobšinského stolného tenisu, ktoré v minulosti bolo zárukou kvality. Vedenie MŠK Dobšiná – stolný tenis s radosťou privíta na svojich podujatiach zástupcov vedenia mesta Dobšiná, poslancov, ale aj širokú verejnosť. Veríme, že aj financovanie klubu dozná zmeny k lepšiemu.

Bc. Ľubomír Molčan

Obnovený areál bežeckého lyžovania v Dobšinskej Ľadovej Jaskyni

Lyžovanie v Dobšinskej Ľadovej Jaskyni má svoje historické korene, ktoré siahajú minimálne do minulého storočia. Prvé lyžiarske stopy, ktoré naši predkovia zanechali v tunajšom snehu boli spojené so starostlivosťou o zver, poľovníctvom, neskôr so vznikom turistických aktivít, ktoré odtiaľ začínali svoje prechody do okolitej zimnej prírody. Známy je aj počin MVDr. Ladislava Husára a Júliusa Končeka v 60-tych rokoch 20. storočia, ktorí pretavili svoj „bláznivý nápad“ do reálnej podoby výstavby skokanského mostíka v Ľadovej. Významné oživenie cestovného ruchu bolo spojené taktiež s výstavbou a prevádzkovaním malého lyžiarskeho vleku, ktorý svojou náročnosťou síce nedosahoval parametre veľkých lyžiarskych stredísk, no napriek tomu si získal veľkú klientelu najmä u našich južných susedov. Asi posledným a svojou kvalitou aj najdôležitejším míľnikom bola snaha výstavby bežeckého areálu v D. Ľ. Jaskyni, ktorá bola pretavená do vybudovania bežeckých tratí, ktoré spĺňali parametre republikových súťaží. V 90-tych rokoch minulého storočia za pomoci Lyžiarskeho klubu Vodných elektrární Dobšiná a Mesta Dobšiná a s podporou niekoľkých desiatok zanietených ľudí a firiem, za ktorých je hodno spomenúť aspoň dvoch, Mgr. Jána Garana a Mgr. Jána Lukáča. V tomto areáli postupne vznikali schválené trate dobudované o premostenia, mostíky, štartový a cieľový areál, na ktorých mali možnosť štartovať v rámci M-SR také hviezdy slovenského bežeckého lyžovania ako Martin Bajčičák či Ivan Bátory. Vďaka zanietenosti rodiny Štefana Oravca sa tu konali dokonca aj biatlonové preteky, žiaľ dnes už len konali... Postupne dochádzalo v Dobšinej k úbytku reprezentantov v bežeckom lyžovaní a to bol aj zlom k ukončeniu ďalších aktivít v oblasti úprav bežeckých tratí. To bola krátka genéza, ktorá sa týkala rozvoja lyžovania v tejto lokalite, ktorá sa svojimi zimnými podmienkami môže rovnať aj vyššie položeným strediskám, ako na Štrbskom Plese.

Vďaka novej iniciatíve spoločnosti Mestské lesy Dobšiná, ktorá už od roku 2017 začala pripravovať kroky spojené so znovu obnovou bežeckého lyžovania v Ľadovej sa postupne podarilo dostať túto myšlienku znova do pozornosti významných inštitúcií spojených s rozvojom cestovného ruchu na Slovensku. Zakúpením potrebnej techniky a skúšobnou prevádzkou na konci predošlej zimy bolo rozhodnuté o ďalšom smerovaní týchto aktivít podporených samotným mestom Dobšiná, ktoré sa aktívne zapojilo do prípravy prvého projektu obnovy.

Areál sa darí revitalizovať vďaka projektu „Obnova areálu bežeckého lyžovania v Dobšinskej Ľadovej Jaskyni“, ktorý je spolufinancovaný Košickým samosprávnym krajom z programu Terra Incognita a vďaka Mestským lesom Dobšiná, spol. s. r. o. V rámci projektu sa vytvorila okruhová koncepcia lyžiarskych bežeckých tratí. To znamená, že v rámci hlavného najdlhšieho okruhu sú umiestnené ďalšie okruhy kratších tratí tak, že každá z nich využíva jeho určitú časť. Najdlhšou traťou je 4.5 km trať / okruh. Kratšími sú 2.4, 2.8 a 3.5 km trate / okruhy.

V priestore štartu / cieľa tratí je návštevníkom k dispozícii premostenie či altánok s možnosťou sedenia, odkladania vecí, voskovania lyží a zároveň slúžiaci ako oddychové miesto. Na altánku je umiestnená informačná tabuľa s mapou tratí.

Pridanou hodnotou areálu bežeckých tratí je ich lokalizácia v prekrásnej prírode Slovenského raja. Lyžiarske bežecké trate v Dobšinskej Ľadovej Jaskyni využívajú prírodný profil rozšíreného údolia v hornom toku rieky Hnilec vedľa masívu vrchu Duča v bezprostrednej blízkosti vstupu do svetoznámej Dobšinskej ľadovej jaskyne, ktorá je zapísaná do svetového prírodného dedičstva UNESCO. Areál je situovaný priamo v pásme Národného parku Slovenský raj v blízkosti ďalších Národných prírodných rezervácií ako Stratená, Hnilecká jelšina, Prírodná rezervácia Ostrá skala alebo Národná prírodná pamiatka Stratenská jaskyňa.

Cieľom obnovenia areálu sa rozšíri ponuka poznávacieho a rekreačného cestovného ruchu prostredníctvom zážitkového turizmu a športu v zimnej turistickej sezone. Skvalitnia sa možnosti športového vyžitia návštevníkov rôznych vekových kategórií, ktorí majú vôľu športovať. Veríme, že už tohtoročná sezona nás prekvapí dostatkom snehu pre prípravu kvalitných tratí, na ktoré vás budeme pozývať aj v rámci pripravovaných športových podujatí.

Marcel Kollárik, Terézia Tkáčová

Terra Incognita Košický kraj
KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
MESTSKÉ LESY Dobšiná, spol. s r.o.

Projekt je spolufinancovaný Košickým samosprávnym krajom z programu Terra Incognita

Rómsky talent rozozvučal Dobšinú

Centrum voľného času zorganizovalo už 7. ročník súťaže v speve rómskych piesní Rómsky talent, ktorý sa konal 22. 11. 2018 v Kultúrnom dome v Dobšinej. Do súťaže sa zapojili základné školy nášho okresu – ZŠ Gemerská Poloma, ZŠ s MŠ Nižná Slaná, Spojená škola Nová ulica ZŠ Dobšiná, Reedukačné centrum Mlynky Biele vody a Komunitné centrum Dobšiná. Súťažiaci spievali v troch kategóriách, kde ich hodnotila porota v zložení p. A. Macková, p. K. Kún a p. V. Kotlár. Súťaž nám spestrili vystúpenia detí z komunitného centra svojimi rómskymi choreografiami a dievčatá zo záujmového útvaru Čaje, čaje z Centra voľného času Dobšiná.

Výsledky sú nasledovné: I. kategória 6–12 roční: 1. miesto – Alexandra Ferencová – ZŠ Gemerská Poloma, 2. miesto – Janka Gunárová – ZŠ Gemerská Poloma, 3. miesto – Aneta Gonová – ZŠ s MŠ Nižná Slaná. II. kategória 13–18 roční: 1. miesto – Michaela Ferencová – ZŠ Gemerská Poloma, 2. miesto – Tamara Kašparová – ZŠ Dobšiná, 3. miesto – Erika Rigová – ZŠ s MŠ Nižná Slaná. III. kategória duetá, hudobné skupiny: 1. miesto – Andrej Gunár a Erik Rigo – ZŠ s MŠ Nižná Slaná, 2. miesto – Tamara Kašparová a Patrik Holmok – ZŠ Dobšiná, 3. miesto – Rozália Tomiová a Erika Rigová – ZŠ s MŠ Nižná Slaná.

Všetkým víťazom blahoželáme a ostatným súťažiacim ďakujeme za účasť a pekné spevácke výkony. Taktiež ďakujeme všetkým zúčastneným školám a zariadeniam, osobitne pedagógom, ktorí žiakov pripravovali, za zapojenie sa do súťaže. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu a podujatia, ktoré budeme s vami organizovať.

Mgr. Sylvia Tešlárová

Ste partia TESÁROV, MURÁROV, FASÁDNIKOV alebo BETONÁROV?
Chcete si zarobiť slušné peniaze za dobre odvedenú prácu?
EBM Construct Vám garantuje 4-ročnú fixnú spoluprácu na našich projektoch od januára 2019 do januára 2022. Vysočina, Pardubice, Praha.

PONÚKAME:
- Zaujímavé mzdové ohodnotenie
- Služobný mobilný telefón vrátane mobilných dát
- Služobný automobil v rámci vašej partie
- 13. plat, prémie za dosiahnuté ciele

POŽIADAVKY:
- Chuť pracovať a prax v obore

+420 727 974 587
www.ebmconstruct.cz

Študenti gymnázia **na exkurzii v Osvienčime**

Dňa 05. 11. 2018 sme sa my, starší žiaci gymnázia vybrali na exkurziu do poľského mesta Osvienčim. O tomto meste je známe, že počas 2. svetovej vojny tu boli nacistickým Nemeckom vybudované koncentračné tábory. Tieto tábory boli rozdelené na 3 časti. Ako prvý sme navštívili Auschwitz, ktorý pôvodne slúžil ako vojenské kasárne a je situovaný priamo v Osvienčime. Pred vstupom do tábora sme videli známy nápis na bráne Arbeit macht frei, čo v preklade znamená „práca oslobodzuje". Tento nápis je výsmechom pre miliony ľudí, ktorí tu našli svoju smrť. Pri prechádzaní týmto táborom nás sprevádzala pani, ktorá nám opisovala históriu, zatiaľ čo my sme sledovali pozostatky hrôzy ktorá tu ostala. Do tohto tábora bolo deportovaných približne 2,5 miliona ľudí. Väčšina z nich boli ľudia židovského vierovyznania. Odhaduje sa, že asi 1,1 miliona z nich tam bolo zavraždených a asi 900 000 deportovaných hneď po príchode poslali do plynových komôr alebo zastrelili.

Najemotívnejšie miesta tohto tábora boli tie, kde sme z poza vitrín videli ľudské oblečenie, detské hračky či dokonca ľudské pozostatky. Príslušníci oddielov SS mali k zajatcom neľudský prístup, ponižovali ich a šikanovanie bolo na dennom poriadku. V tomto tábore pôsobil aj známy doktor Josef Mengele, ktorý vykonával nemorálne experimenty na deťoch, tehotných ženách a na duševne postihnutých. Tieto experimenty nemali pre medicínu žiadny prínos a preto to považujeme za zbytočné mrhanie ľudskými životmi.

Naša exkurzia pokračovala do druhého tábora Auschwitz – Birkenau. Tento tábor bol vybudovaný pre nedostatočnú kapacitu v prvom tábore. Nachádza sa v dedinke Brezinka, ktorá musela byť zrovnaná so zemou kvôli výstavbe. Tento tábor bol vystavaný samotnými väzňami a budovy skôr pripomínali stajne pre dobytok než ľudské obydlie. Zastavili sme sa pri vagóne, ktorý je ukážkou toho, v akých neľudských podmienkach boli ľudia prepravovaní niekedy aj niekoľko dní.

Stáli sme na mieste, kde doslova nedávno prebiehala separácia ľudí na zdatných, schopných práce a tých, ktorí neboli nijako prospešní. A práve títo ľudia končili v plynových komorách. Bolo to veľmi emotívne, pretože nemecký doktor mávnutím ruky rozhodoval o živote a smrti nevinných ľudí. Na konci tejto cesty sa nachádzali pamätné tabule, na ktorých bolo vo viacerých svetových jazykoch napísané posolstvo pre ďalšie generácie.

Posledné a zároveň najsmutnejšie miesto, boli ruiny plynových komôr. Nemci ich pred útekom stihli zničiť. Najhoršie na týchto miestach je, že tu nachádzali smrť úplne nevinní ľudia. Dnes si už nevieme predstaviť, aké hrôzy zažívali pri pohľade na smrť svojich blízkych, priateľov či spoluväzňov. Táto exkurzia bola pre nás náučná, no zároveň veľmi emotívna. Veľa z nás si nevie vysvetliť, ako je možné, že sa niečo také mohlo v minulosti diať a čo je schopný človek napáchať. Je veľmi dôležité pripomínať si hrôzy vojny ako výstrahu pre mladšie generácie aby sa takéto veci už nikdy neopakovali.

Sofia Herčková a Anna Mihóková, žiačky septimy

Mesto zrekonštruovalo pamätné tabule

Rôzne významné, historické udalosti, velikáni miestnych, či celoštátnych pomerov si zaiste zasluhujú to, aby sme si na nich, no najmä ich hrdinské činy spomínali. Usporadúvajú sa preto na počesť udalostí, alebo osobností tradičné spomienkové slávnosti, no stavajú sa im aj pamätníky, či osádzajú pamätné tabule. Tieto spomienkové miesta a tabule sú definované ako vojnové hroby a na území mesta Dobšiná ich máme deväť. Mimo pravidelnej dotácie na ich údržbu preto Mesto Dobšiná v roku 2018 požiadalo Ministerstvo vnútra SR, ktoré zo zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch podporilo snahu o vykonanie údržby a opráv špeciálnou dotáciou.

V celkovej výške 950€ spolu tri pamätné tabule v Dobšinej dostali krajší, či dokonca nový vzhľad a môžu tak lepšie pripomínať obyvateľom významné udalosti, ktoré sa v našom meste udiali. Prvá zrekonštruovaná tabuľa je k oslobodeniu mesta, inštalovaná na budove historickej radnice. Pôvodný text vzdával hold iba sovietskej armáde, no v mestskej kronike je zapísané, že 27. januára 1945 vstúpili na územie mesta Dobšiná ako prvé rumunské jednotky, bojujúce vo zväzku 2. ukrajinského frontu. Na tabuli sa preto zmenil text, ktorý korešponduje so skutočnými historickými súvislosťami a celkovo sa zlepšil jej vzhľad.

Druhou revitalizovanou tabuľou je k 10. výročiu SNP, ktorú taktiež nájdeme na budove radnice a odbornou prácou sa zlepšil jej vzhľad a čitateľnosť. Posledná rekonštruovaná tabuľa je na budove železničnej stanice, ktorá je venovaná zabitým železničiarom počas odboja – Ondrejovi Oravcovi, kde ako v druhom prípade sa zlepšil celový stav tabule, jej čitateľnosť a zachová sa tak pre obyvateľov a návštevníkov vďaka odbornému zásahu dlhé roky. „Je dobré, že Mesto Dobšiná aj naďalej dbá a zveľaďuje už existujúce pamätníky a pamätné tabule a patrí mu za to vďaka. Uvítame však, ak aj v budúcnosti pribudnú ďalšie miesta, ktoré by mohli najmä mladým ľuďom ešte viac a lepšie priblížiť osobnosti a ich činy, no najmä historické súvislosti z vojnového a povojnového obdobia", uviedol pán František Novotný, predseda mestskej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Dobšinej.

Text & foto: Juraj Karika

Odfúknite snehovú vločku z dlane
a prajte si niečo nevídané.
Veď dnes je ten kúzelný čas,
Keď šťastie a pohoda vládne v nás...

Vianoce: nádherné obdobie, ktoré väčšina z nás prežije v pokoji so svojou rodinou. Vianočné oplátky, med, kapustnica alebo šošovicová polievka, ryba a nekonečné debaty s tými, ktorých milujeme. To je to, na čo sa celý bežný rok tešíme.

Pre deti je tým najočakávanejším a najkrajším obdobím. Všetky sa tešia na zimné radovánky a túžia nájsť si darček pod vianočným stromčekom. Tento čarovný čas však nie je len o darčekoch, je najmä o dobre, láske a spoločne prežitých chvíľach s najbližšími.

Štedrý deň je posledným dňom príprav na vianočné sviatky, jeden z najkrajších dní v roku, na ktorý sa tešia všetci bez rozdielu veku. Pri vianočných zvykoch sa veľmi často požadoval úplný pôst až do chvíle, keď sa ukázala na oblohe prvá hviezda. To bol signál, že rodina už môže zasadnúť k štedrovečernej hostine. A aký bol Štedrý večer na Slovensku?

- Podľa starých vianočných zvykov sa pod obrus na štedrovečernom stole dávali šupiny z kapra alebo peniaze. Niekde sa šupiny kládli pod taniere a peniaze pod obrus. Oba zvyky však znamenali jediné, aby ich rodina mala v budúcom roku dostatok. Aj v súčasnosti tento zvyk pretrváva vo väčšine slovenských domácností.
- Štedrá večera bola odjakživa rodinnou záležitosťou. Predchádzala jej spoločná modlitba, po ktorej gazdiná namočila do medu strúčik cesnaku a urobila ním kríž na čelo mužovi a deťom. Gazda potom rozkrojil najkrajšie jablko a každému z neho dal kúsok. Znamenalo to, že rodinu tvorí každý jej člen, ako kúsky tvoria celé jablko.
- Na slávnostnom stole preto nesmeli chýbať oblátky, med, cesnak a jablko, ktoré sa vždy krájalo priečne na polovicu. Ak sa po prekrojení z jadrovníka vytvorila hviezda, znamenalo to šťastie a zdravie, ak kríž, potom rodinu „navštívila“ choroba alebo dokonca smrť.
- V rodinách dodržiavajúcich tradície, sa štedrovečerné hodovanie začínalo jedením oblátky s medom, niekde aj cesnakom, prípitkom a kapustnicou, ale niekde bývalo zvykom namiesto klasickej kapustnice podávať aj šošovicovú, či hrachovú polievku, pretože tieto strukoviny symbolizovali blahobyt, teda toľko peňazí ako šošovice či hrachu v hrnci, kde sa polievka varila.
- Štedrý večer bol vždy opradený rúškom tajomstva a viacnočných povier. Na stole musel byť prestretý párny počet tanierov, pri nepárnom by si pre posledného stolovníka prišla smrť. V niektorých regiónoch sa tiež uchoval zvyk prestierať o jeden tanier a príbor navyše pre prípad, že by počas večere prišiel náhodný hosť. Touto formou sa však niekde vzdávala aj úcta zosnulému členovi rodiny, ktorý v tom roku zomrel.
- Od štedrovečerného stola sa nesmelo počas večere odbiehať, čo platilo aj pre gazdinú, aby „vinník“ do roka nezomrel. Preto bolo vždy všetko jedlo buď na stole, alebo v jeho bezprostrednej blízkosti.
- Po večeri sa rodina opäť krátko pomodlila a hlava rodiny, alebo jej najstarší člen sa Bohu poďakoval za jedlo a pitie, ktoré im doprial.

-an-

Sviatočné športové podujatia

Komisia telovýchovy a športu pri Mestskom zastupiteľstve mesta Dobšiná opäť pripravuje sviatočné športové aktivity, na ktoré všetkých záujemcov srdečne pozýva:

Termín	Podujatie	Miesto konania
18.12.2018	Detský futbalový turnaj	Základná škola E. Ruffínyho Dobšiná – telocvičňa
22. 12. 2018	Štefanský stolnotenisový turnaj	Základná škola E. Ruffínyho Dobšiná – telocvičňa
29. 12. 2018	Vianočný futbalový turnaj	Základná škola E. Ruffínyho Dobšiná – telocvičňa

DOBŠINSKÉ NOVINY – vydáva Mesto Dobšiná, ul. SNP 552, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č.58–7/V.–2007 **IČO:** 00328197 Vychádza 12x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, **ISSN 1338 - 7375**, **Šéfredaktor:** Anna Macková **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Christína Brnčíková, Vladimír Václavík, Mgr. Etela Kukurová **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, **Mob:** +421 918 615 188 **Mail:** dobsinske.noviny@dobsina.sk **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, DIGITAL PRO, s.r.o, tel.: 0948 203 003. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!